

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil student: Bc. Jan Vokurka

Název práce: Náboženská skupina jako zdroj pocitu sounáležitosti

Oponoval: Doc. PhDr. Jan Váně, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE *(uved'te, do jaké míry byl naplněn):*

Autor – Jan Vokurka – si za cíl své práce stanovil výzkum ve vybrané náboženské skupině, kdy svou pozornost upíral k ustavování vzájemných interakcí, důvodům k vstupu a participaci na činnosti vybrané skupiny. Jednotící linií je studium formování pocitu sounáležitosti v náboženské skupině. Metodologický postup vycházel z principu etnografického výzkumu. Práce naplňuje zvolené cíle.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ *(náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):*

Autor se v teoretické části posouvá od obecných témat – definování náboženství a jeho studium obecně skrze optiku určenou klasiky sociologie náboženství, přes rozpravu o funkci náboženství v moderních společnostech. Následně rozebírá sociologickou optikou roli komunity v moderních společnostech.

Následuje metodologická část, v které autor přibližuje pole výzkumu, časový postup, povahu zkoumané skupiny. To vše je rámováno etnografickým přístupem.

Důležitou část představuje subkapitola věnovaná Mariánským zjevením, které umožňuje lepší kontextuální porozumění při interpretaci zkoumané skupiny.

Následuje vlastní analýza dat z prostředí zkoumané skupiny. Jan Vokurka analyzuje důvody členství a vazeb uvnitř skupiny primárně na základě věku členů. Věk a vybraní zástupci „generací“ nastolují optiku vnímání vztahů, kterým ve svých analýzách věnuje autor pozornost a snaží se o interpretaci jejich výpovědí. Čtenář tak sleduje spolu s autorem popis aktivit, přístupů a názorů příslušných respondentů, včetně aktivit, které utvrzují součinnost mezi členy skupiny. Důležitou součástí práce pak tvoří deskripce poutní akce ve Fatimě, která představuje pro zkoumanou skupinu ústřední téma, kolem něhož je činnost skupiny koncentrována.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA *(jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):*

Práce po formální stránce naplňuje standardy na práci kladené.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Diplomová práce splňuje stanové standardy. Autor naplnil stanovené cíle. Oceňuji, že se Jan Vokurka vydal s celou skupinou i na jejich dalekou pout' do Fatimy, a naplnil tak jeden z klíčových etnografických postupů, kterým je participativní účast na klíčových aktivitách zkoumané skupiny. Přesto z mého pohledu pokulhávají interpretace. Autor získal bohatý etnografický materiál, ale zjištění, že hlavní nástroje k tvorbě sounáležitosti ve skupině jsou modlitba, formy společných aktivit skupiny a možnost podílet se na organizaci skupiny je přeci očekávatelná. Autor, přes upozorňování ze strany školitele, opomíjel mocenské aspekty vztahů mezi (ne)členy, význam a role participace na činnostech a možnost tak lépe přiblížit a popsat ustavování zjevných i skrytých hierarchických rovin, ať už na základě věku, pohlaví, doby působení ve skupině či na základě participace na činnostech. Domnívám se, že tyto aspekty by měl autor případně aktivněji zohlednit v dalších zkoumáních, pokud v nich bude pokračovat. Stejně tak je problematický jeho pokus o anonymizaci skupiny. Přestože se o to snaží, a je to tak v pořádku, uniká mu řada indicií, které mohou pozorného čtenáře k dané skupině dovést.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

1) Mohl by autor přiblížit v čem a jak poutní místa (Fatima/Rovná) odlišně strukturují pozice členů skupiny? (Hierarchii, očekávání, činnosti)

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Práci navrhuji při excelentní obhajobě hodnotit známkou velmi dobře.

Datum: 28. 5. 2019

Podpis: